

FÖRVALTNINGSRÄTTEN **DOM**
I UMEÅ **2010 -08- 11**
 Meddelad i
 Umeå

Mål nr
 2019-10 E
 Kansli 1

SÖKANDE
 YIT Sverige AB, 556052-8753
 Box 1810
 171 22 Solna

KONKURRENSNÄMNDEN	
2010 -08- 12	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Ombud: Advokaterna Bertil Brinck och Eva Kullberg Tideman
 Eversheds Södermark Advokatbyrå AB
 Box 14055
 104 40 Stockholm

MOTPART
 Västerbottens läns landsting
 901 89 Umeå

SAKEN
 Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet den 24 juni 2010.

Dok.Id 4911

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193	Nygatan 45	090-17 74 00	090-13 75 88	måndag – fredag
901 05 Umeå	(Tingshuset)	E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se		09:00-12:00 13:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting (landstinget) har infordrat anbud avseende om- och tillbyggnad av kirurg- och ortopedmottagningen samt skopienheten vid Skellefteå lasarett (projekt nr 1111 920). Enligt tilldelningsbeslut den 16 juni 2010 tilldelades Eltech HB (Eltech) kontraktet. Vid upphandlingen har förenklat förfarande tillämpats.

YIT Sverige AB (YIT) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska få avslutas först sedan rättelse i form av ny utvärdering gjorts. I andra hand yrkar YIT att upphandlingen ska göras om.

Landstinget bestrider bifall till bolagets ansökan.

Genom interimistiskt beslut den 24 juni 2010 har förvaltningsrätten, på yrkande av bolaget, förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU, i lydelse före den 15 juli 2010, framgår att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska förvaltningsrätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAGET

Av förfrågningsunderlagets Upphandlingsföreskrifter framgår bl.a. följande under punkten AFB.31

Anbuds form och innehåll.

- Anbudet ska vara skriftligt och telefaxanbud eller anbud lämnat via e-post accepteras ej
- Anbudet ska vara uppställt enligt bifogade formulär till anbud och avfattade på svenska
- Alla anbudshandlingar ska vara försedda med anbudsgivarens firmateckning
- Anbud ska avfattas i tillhandahållet anbudsformulär enligt AFB.221 respektive AFB.222
- Alla uppgifter ska besvaras

PARTERNAS ANFÖRANDE

Parterna har i förvaltningsrätten anfört bl.a. följande.

YIT (ansökan om överprövning den 24 juni 2010)

Landstinget har i förfrågningsunderlaget i punkten AFB.31 Anbuds form och innehåll, tredje stycket, tydligt angett att ”Alla anbudshandlingar skall vara försedda med anbudsgivares firmateckning”. Eltech har inte försett alla anbudshandlingar med firmateckning och har därmed inte uppfyllt samtliga i upphandlingen ställda skallkrav. Anbud skulle därför ha förkastats. Landstinget har, genom att frånga förfrågningsunderlaget, ändrat förutsättningarna för upphandlingen och därigenom brutit mot principen om transparens. Att frånga ett uppställt skallkrav är även ett brott mot likabehandlingsprincipen. Landstinget har, genom att anta anbudet, brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. YIT har på grund av detta lidit skada.

YIT kontaktade landstinget angående aktuellt krav och upplystes då om att kravet avsåg firmabeteckning, d.v.s. att ”be” hade fallit bort. YIT har, för

att säkert uppfylla förfrågningsunderlagets samtliga skalkkrav, angett både beteckning och undertecknande med firmateckning på varje dokument.

Landstinget (svar den 2 juli 2010)

Landstinget vitsordar att information lämnats till YIT på det sätt som påstås. Till följd av ett förbiseende kom denna information emellertid aldrig att distribueras till övriga anbudsgivare. Det krav som anbudsgivarna hade att uppfylla måste således vara att alla anbudshandlingar ska vara försedda med anbudsgivares firmateckning. Såvitt landstinget kan förstå, utifrån det sätt på vilket man argumenterar i sin ansökan om överprövning, är detta också YIT:s uppfattning. Kravet uppfylls både av YIT och Eltech.

I den i målet aktuella delen av upphandlingen skulle anbud avges genom att anbudsgivarna skulle fylla i och ge in förfrågningsunderlagets bilaga 8, Mall Anbudsformulär Entreprenad. Denna, inklusive dess bilagor, utgör en anbudshandling. Det är således för att uppfylla kravet tillräckligt att behörig firmatecknare undertecknat anbudshandlingen på något ställe, lämpligtvis på sidan 60 (75), såsom Eltech gjort. Kravet kan på intet sätt förstås som att varje sida i anbudet ska vara försedd med firmatecknarens underskrift. En sådan slutsats vore helt orimlig och har aldrig varit landstingets avsikt.

YIT har i och för sig inte påstått att Eltechs anbud inte är undertecknat av behörig firmatecknare. Landstinget vill dock för fullständighetens skull redogöra för firmateckningsrätten i Eltech. Eltech är ett handelsbolag med fullständig firma Eltech Markus & Andreas HB, organisationsnummer 969710-4744. Bolagsmän är Tripple M i Skellefteå AB, 556641-4867 och Krångfors Andreas Johansson AB, 556651-3569. Firman tecknas av bolagsmännen var för sig. Anbudet från Eltech har undertecknats av Markus Wiklund. Han är ensam ordinarie styrelseledamot i Trippel M i Skellefteå AB, vars firma tecknas av styrelsen. Anbudet från Eltech är således underskrivet av behörig firmatecknare.

YIT (yttrande den 8 juli 2010)

Landstingets uppfattning att Mall Anbudsformulär Entreprenad inklusive bilagor utgör en anbudshandling strider inte bara mot vanligt språkbruk, utan också mot såväl förfrågningsunderlagets som anbudsformulärets klara och entydiga ordalydelse. I punkten AFB.31 framgår uttryckligen att det är fråga om ett anbud, men flera anbudshandlingar. I anbudsformuläret på sidan 60 och 61 anges ”Följande handlingar/uppgifter utgör underlag för anbudsutvärdering och bifogas anbudet (se AFB.31 och AFB.52)”. Därefter följer en uppräkningslista av fem bilagor.

Eltech har ingett sex anbudshandlingar och endast försett en av dessa sex handlingar med en underskrift, som dock inte utgör någon firmateckning. Eltech har vidare angett att ”Följande handlingar/uppgifter utgör underlag för anbudsutvärdering och bifogas anbudet”. Därefter följer en uppräkningslista av fem handlingar, utöver den enda handling som Eltech försett med underskrift.

Om man studerar Eltechs anbud och dess anbudshandlingar framgår också syftet med föreskriften i förfrågningsunderlaget, att ”alla anbudshandlingar” ska vara försedda med anbudsgivarens firmateckning, som helt klar. När man studerar Bilaga 1-5 till Eltechs anbud kan inte därav utläsas vem som ingett de olika handlingarna. Syftet med kravet på firmateckning (eller firmabeteckning) är alltså att ordning och säkerhet ska råda vid utvärderingen och att inga andra handlingar ska kunna sammanblandas med anbudshandlingar.

YIT däremot har ingett åtta anbudshandlingar och förutom på den handling som utgörs av själva fullmakten, har de övriga sju försetts med firmatecknarens underskrift.

Bolagsmän, och därmed firmatecknare, i Eltech är de båda aktiebolagen Krångfors Andreas Johansson AB och Tripple M i Skellefteå AB. Ingen av dessa bolagsmän har emellertid firmatecknat anbudet. Markus Wiklund som firmatecknat anbudet är inte bolagsman i Eltech och därför inte heller firmatecknare i Eltech. Anbudet skulle alltså rätteligen ha undertecknats av Tripple M i Skellefteå AB genom Markus Wiklund. Anbudet från Eltech är således inte ens undertecknat av behörig firmatecknare och skulle redan därmed ha förkastats. Ingen av Eltechs anbudshandlingar uppfyller således skullkravet att vara försett med anbudsgivarens firmateckning.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Bestämmelsen är bl.a. ett uttryck för de gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling och förutsebarhet. En av de frågor som omfattas av dessa principer är att den upphandlande enheten vid prövning av anbudet normalt inte får frångå förfrågningsunderlaget. Vidare ska principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Proportionalitetsprincipen innebär att de åtgärder som vidtas inte får vara mer ingripande än vad som kan anses nödvändigt för att uppnå syftet med åtgärden. Alla åtgärder som vidtas inom ramen för en offentlig upphandling ska således vara både nödvändiga och lämpliga med hänsyn till syftet med upphandlingsbestämmelserna och till det som upphandlas.

Frågan i detta mål är om upphandlingen strider mot de grundläggande principerna eller övriga bestämmelser i LOU till följd av bristande följsamhet av ett skullkrav som innebär att alla anbudshandlingar ska vara försedda med anbudsgivarens firmateckning.

Förvaltningsrätten konstaterar först att det inte kan anses visat att Eltechs anbud inte har undertecknats av behörig firmatecknare.

I frågan om vilka handlingar som skallkravet avser anser förvaltningsrätten att YIT har mest stöd för sin argumentation. Då firmateckning inte framgår på samtliga bilagor till Eltechs anbud får anses utrett att skallkravet inte är uppfyllt av Eltech.

Utifrån vad som framkommit i målet bedömer förvaltningsrätten att kravet att alla anbudshandlingar ska vara försedda med anbudsgivarens firmateckning inte är knutet till ändamålet med upphandlingen utan att det mer tar sikte på att underlätta för den upphandlande myndigheten vid hanteringen av inkomna anbud. Utvärdering av anbudet, trots bristande uppfyllelse av kravet, kan inte anses innebära risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Enligt förvaltningsrättens mening skulle det strida mot proportionalitetsprincipen att diskvalificera ett anbud enbart på grund av bristande följsamhet av detta skallkrav.

Förvaltningsrätten anser således att YIT inte visat att landstinget handlat i strid med bestämmelserna i LOU genom att utvärdera och anta anbudet från Eltech. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c LOU)

Helén Leijon
rådman

Målet har föredragits av Kristin Persson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU